

ACC. N:R. M. 13891:1-9. snickare

Landskap: Skåne Upptecknat av: Bernt Ivensson

Härad: Ö. Göinge Adress: Glimåkra

Socken: Glimåkra Berättat av: Densamme

Uppteckningsår: 1954 Född år 1894 i Glimåkra

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

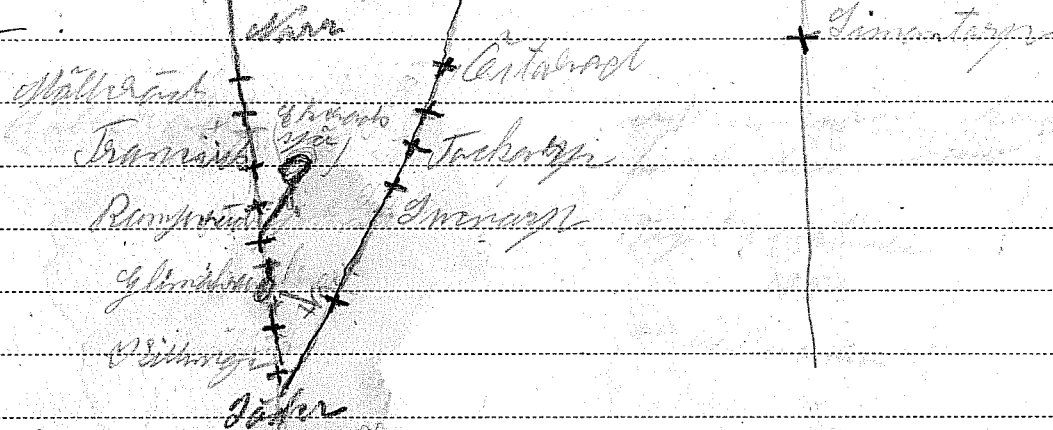
Kvarnar och kvarndrift. s. 1-9.
(foton a° sid. 1a, 3a^{3b}, 4a)
utan negativ.

Lu F 99.

Luf 99

1.

Bruar nar. I kvattar har här nog summit
men inte efter i skilskiftet annars har
det summit. Länningas är den på flera
platser.

Jäckerknarnar har ^{nog} inte summit i dessa
trakter, men den vanliga typen av
vattenknarnar har det summit gott om
i Målleråst fins än en kvarn med iag
har drivits med vattenkraft, men är ändrad
till turbin och i privat äga, mår något
till bruket än när sedan låg det en
kvarn något längre iäckerut men nu
ingen.

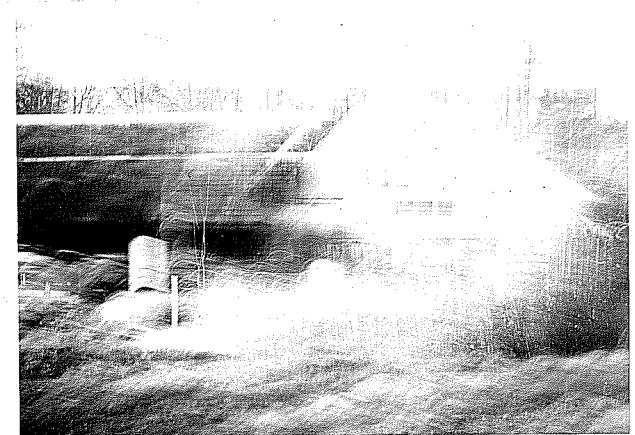
M. 13891: 1a.

Landskap: Skåne Berättare: Bernt Svensson
Härad: Östra Gäringe Berättarens yrke: Snickare
Socken: Glimåkra Berättarens adress: Ekeröd 154
Uppteckningsår: 1954 Född år 1898 i Glimåkra

Upptecknare: Bernt Svensson - Snickare, Ekeröd, 154, Glimåkra

Nölleröds krarn med damm

Nölleröd

foto: B. Svensson, 1954

2/
 Lven Gunnarss kvarn i Tranviks ämne
 med vattenhjul för under vatten, det vill
 säga att vattnet hamnar på de neder-
 skavlarna, att hjulet går så att säga
 mot vattnet som användes och så ännu
 till husbehov här är samma modell på
 dammen som i Målleråds. Det stora vatten-
 hjulet på kvarnen går i stenslager,
 även denna kvarn är privat. På hamnen
 ni förbi utloppet av Ekerådsgrän när till
 Ransgråd står färdig en kvarn omkring
 1880 med vattenhjul och benstamp men
 flyttades nedan omkring 1890 något räder
 ut står en riktig damm anlagd
 och leder vattnet i en 100 m lång kanal till
 ett bra fall med ^{över} vattenhjul fast den
 senare användes till turbin. Här fanns
 två mjölkquagnar en husquarn med

benstampr samt ett sågverk med både
(grimsåg) eller ran samt kirkbelag ^{kort} (nr 2)

kvarten ligger utåt Gummman i Ramnårad
men är färfallen och väntas snart falla ner
den har inte varit i bruk sedan omkring 1925.
denne kvarn var hartarendrad i många
år den hade även kvarnkammare där
en gammal gumma bodde tillsammans med
nyföddarna som även var inickare, han fällde
även upp sin själ i en tult, om somnarna
var det nätt om natten och nätt om måld
då kunde han ägna sin tid åt inickeri
annars var hans inkomst helt beroende av
tullen han tog då han malde. Skat var
med Glimakra fanns en kvarn även den
precisast först den var med vattenkraft
vidan med turbin. Skat nedomfär
Glimakra fanns en kvarn Gumm Trulthans
kvarn även den nerlagd.

M. 13891:3a

Landskap: *Skåne*

Berättare: *Bernt Gjermsman*

Härad: *Östra Göinge*

Berättarens yrke: *Snickare*

Socken: *Glimåkra*

Berättarens adress: *Ekeroä 154*

Uppteckningsår: *1954*

Född år *1894* i *Glimåkra*

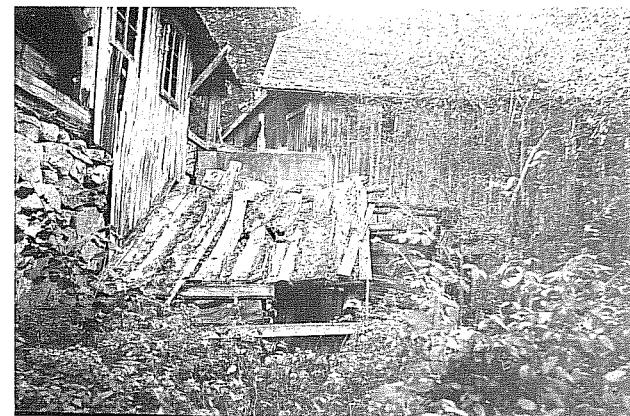
Upptecknare: *Bernt Gjermsman*, Snickare, Ekeröd, 154, Glimåkra

Romperöds kvarn. Detta är
ingången till kvarnen. Till
vänster syns fönstret B. kvarn-
kammaren.

sept. 1954

B. Gjermsman

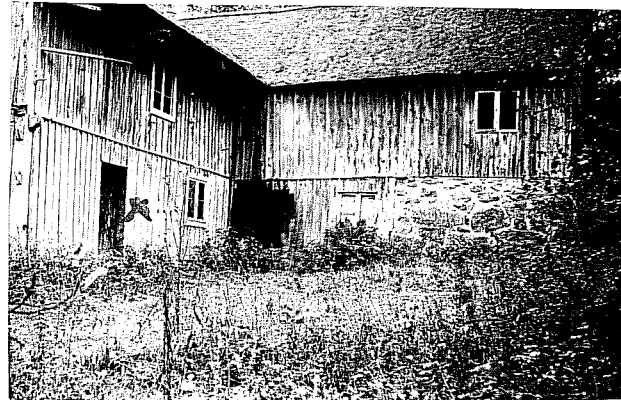
Romperöds kvarn. Vattenskjulet
ligger n. bakst. Detta är baksidan
av kvarnen. Fägen syns till vänster.

Sept. 1954

B. Gjermsman

M. 13891: 3 k.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Bernt Svensson
Härad: Ö.Göinge Adress: Ekeröd, Glimåkra
Socken: Glimåkra Berättat av: Densamme
Uppteckningsår: 1954 Född år 1894 i Glimåkra

Ett tredje kort av kvarnen i Romperöd
visande där de avhämtade mällden då den
var färdig, benstampen finns innanför dörren
med X

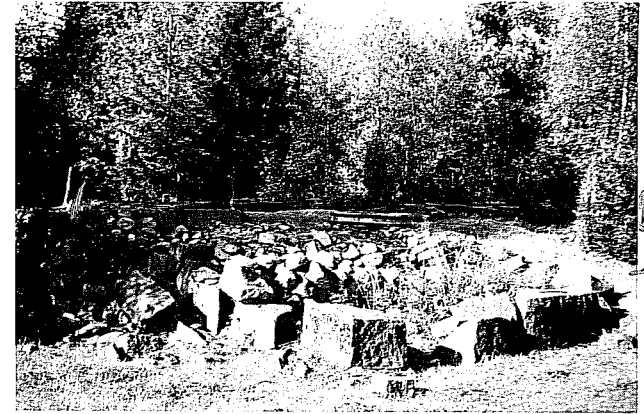
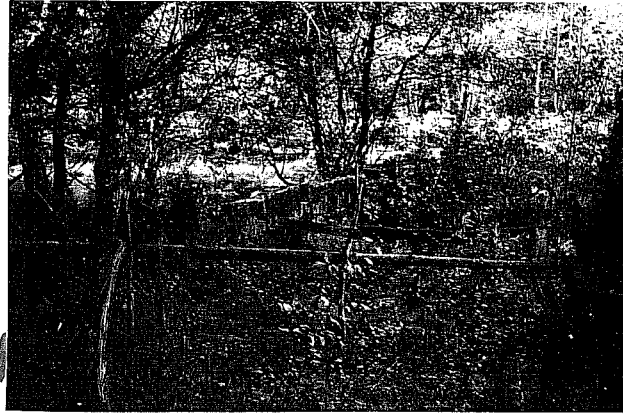
Foto aug. 1955 (inlämn. strax efter aug. 55.)

B.Svensson, Glimåkra

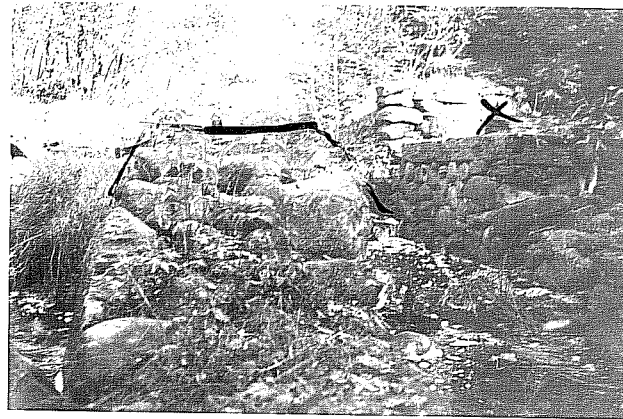
Ifyll endast ovanstående uppgifter!

även när i Hillinge församling kvarn
men runt omkring 1900. Då har vi en
häck åter om denna som kvarn
apparat. Stalparåd här hade vi 2 kvarnar
i Ostaråd, den ene med sågverk som var
i gång några år in på 1900-talet hade
riena. Men då hade vi Bragt yänna
nr 3) kvarn i Tackar som var ned omkring
1735-40. Lita längre ned var Edvard
nr 4) Gnenarps kvarn även den rivet
men ett kort njar ruinerna även denna
kvarn drus med vatten hjul. Men täcken
utförde den genom att bara dammas upp
och dela den i två färar. Här vid Brabyvägs
lägse kvarn Tammakvarn som var
ned redan i början av 1900-talet. Öppre i
Gimontorp finns kvarn med såg
även den privat i Oskar Olsson äga

Landskap: *Skåne* Berättare: *Bernt Gunnarsson*
 Härad: *Östra Götaland* Berättarens yrke: *Snickare*
 Socken: *Glimåkra* Berättarens adress: *Ekeröd 154*
 Uppteckningsår: *1954* Född år *1899* i *Glimåkra*
 Upptecknare: *Bernt Gunnarsson*, Snickare, Ekeröd, 154, Glimåkra

Ruinerna av B. Jönssons hus, Tockarp

Ruinerna av E. Jönssons hus

i den linjerade sidan!

När man gingo de inner till turbinen så var det
var där för att turbinen tog mycket
mindre vatten än vattenhjulet, så låg
turbinen så långt nere att det hade
inte så lätt för att frysa i den.
annars om vintern då det var mycket
baltt fick mjälarna med en yta
gå ner till vattenhjulet och hugga
loss isen innan de kunde mala.
Vi går ett besök i Rångavädes kvarn
och ser hur det går till att mala såd
stärskjutarna kom fick mjälarna taga
säckarna släppt på vagnen och bära in
dem på ryggen in i kvarnen och ställa
dem ifrån sig samt med holt eller
krita sätta namn på säckarna ty det
var noga så att var och en fick
sitt eget. de som haddi långt att färdas

när fader kallat så de gick in till mig hem. På lyfta mjälarna upp i
säck så de och höll i hängen så var det
att knicka sig ner på trappan och lyfta
säcken var det då små fjärr kunde
han på springa upp och ner ganska
ofta och höll han båda kvarnarna
igång kunde han på ganska brätt
och särskilt då det led mot jul kunde
det hända att han inte kunde på tid
att bli av sig utan stängde sig på
rängerna och som några minuter till
kvarnen han i tångång så blev
han knick av rängerynnans fötterna
kvarnen st. Jag nämde att det fanns
benitänger även i den gamla kvarnen
det var innan järnvägen kom till
Glimåkra och om mjälarna ville ha

någon förljånst för den mäste han ge
 sig inäg till andra baktar för att köpa
 ben då tånge han kvarnen på lördags-
 eftermiddagar klädde om sig och gick
 till fots den långa vägen till Ömestad
 en sträcka på 4 mil för att köpa
 ett härtlan ben som sedan kom
 med härtskjute, njälvarna skulle vara
 hemma igen på måndagsmorgonen
 för att på upp sina hundar.
 Sådan valdes inte mer än en gång
 men om den lille kanna finare bröd
 rikades njålet i hemmen med en
 handdikt. Men i torp och backstugor
 var det inte råd med sådant bröd men
 än en gång om året därför var det
 barnens största högtid, därav att de
 fick fint bröd. När i Glimåkra förs

ett lageri redan vid sekelskiftet, och det
sann en gammal hemmet Kaggelnar
han gick till lageriet och hämtade matar
korg med bullar och kargar och gick
omkring i byggen och sålde matvaror
han kunde gå hela milen och bräcka
skolorna och annan hade en utgång
att köpa en hel färd var det en riktig
häftigdag. Men Tull har tagit vid
sina makarna så länge de annars
Men 1920 Tull byggde fabriken till
Kilmar Lillmannen med nya matul
fabriken en kvarn som drev med
elektrisk kraft och då blev det
kontant betalning med matning.
denne kvarn hade såväl vikt
som kraft och byggdes av
kvarnbyggarna Pärn från Långträ

Samtliga husen i denna
sitt skick som de varit.

Enar man räddes sedan efter ett
20 tal år till Hjälmar Vikarie.
Gustavson som sen den och flyttade
den väntar om järnvägen där den
arbetar är. Således, det var den
kvarnen som tog död på samtliga
så hyfintliga vattenkvarnar som
fanns i trakten. då det var fackla i samma
till staden som 1906 var med och
startade samhällets färster inickrigt
1906. Någon maskineri eller annan
i dessa småkvarnar fanns inte.
Fiskerätten förbehållit ägarer i gylde
om han arrenderade ut kvarnen.
Det var 4 stånade stätter groft järnbeslagna
i ändarna med klappar på sidorna
där de lyfts upp av den liggande
axeln och klappas med kraften den
tyngd buren att de sedan liggande att
kunde malas på en kvarn. Till en hinstång.